

Inleiding

Wij lezen een aantal malen in het O.T. de volgende vraag;

*Job 7:17 **Wat is de mens**, dat Gij hem groot acht, en dat Gij Uw hart op hem zet?*

*Job 15:14 **Wat is de mens**, dat hij zuiver zou zijn, en die geboren is van een vrouw, dat hij rechtvaardig zou zijn?*

*Psalmen 8:4 (8-5) **Wat is de mens**, dat Gij zijner gedenkt, en de zoon des mensen, dat Gij hem bezoekt?*

*Psalmen 144:3 O JHWH! **wat is de mens**, dat Gij hem kent, het kind des mensen, dat Gij het acht?*

Er zijn ongeveer 6 miljard mensen op aarde. Wanneer wij echter vragen naar 'wat de mens is', blijkt dat geen van de 6 miljard mensen een exacte beschrijving kan geven van de mens. Wij kunnen slechts bij benadering een definitie geven van de mens, van onszelf. Elke religie geeft zijn eigen visie op de mens weer in woorden of gedachten. Er zijn westerse geleerden die de mens een 'gecultiveerd roofdier' noemen, en anderen geven een wat vrolijker beeld van de mens. Wanneer wij het dagelijks nieuws lezen, horen of zien, en ons daarbij het menselijk handelen van die dag wordt voorgehouden, zou men inderdaad geneigd zijn toe te geven dat de mens(en) meer lijkt op een roofzuchtig dier, dan op een hoogstaand wezen.

Het beeld dat het protestantisme -met name de Heidelbergse Catechismus- van de mens geeft, is ook niet om over te roemen. In vraag en antwoord 8 wordt het volgende omschreven:

Vraag 8: Maar zijn wij alzo verdorven, dat wij ganselijk onbekwaam zijn tot enig goed en geneigd tot alle kwaad?

Antwoord: Ja wij; tenzij dat wij door de Geest Gods wedergeboren worden.

Er worden een aantal teksten uit de bijbel ter bevestiging aangehaald: Genesis 6:5, 8:21; Job 14:4, 15:14, 16:35; Jesaja 53:6; Johannes 3:3,5, 16:35, 1Corinthe 12:3; 2Corinthe 3:5.

Je vraag je af of de opstellers van de H.C. niet een al te negatief beeld hebben omschreven van de mens. Waar komt het maatschappelijke en zedelijke

goed dan vandaan, waardoor er nog een samenleving mogelijk is, ondanks alle kwaad en ellende op aarde? En hoe is het dan mogelijk wat in Deuteronomium 26 beschreven staat, wanneer wij dit onbevagen lezen, dat JHWH de mens vraagt te leven naar Zijn geboden? De goedwillende kon daar een positief antwoord op geven, zie:

Deut; 26:12 Wanneer gij zult geëindigd hebben alle tienden van uw inkomen te verdienen, in het derde jaar, zijnde een jaar der tienden; dan zult gij aan den Leviet, aan den vreemdeling, aan den wees en aan de weduwe geven, dat zij in uw poorten eten en verzadigd worden.

*13 En gij zult voor het aangezicht van JHWH, uws Gods, zeggen: Ik heb het heilige uit het huis weggenomen, en heb het ook aan den Leviet en aan den vreemdeling, aan den wees en aan de weduwe gegeven, naar al Uw geboden, die Gij mij geboden hebt; **ik heb niets van Uw geboden overtreden, en niets vergeten.***

*14 Ik heb daarvan niets gegeten in mijn leed, en heb daarvan niets weggenomen tot iets onreins, noch daarvan gegeven tot een dode; ik ben der stem van JHWH, mijns Gods, gehoorzaam geweest, **ik heb gedaan naar alles, wat Gij mij geboden hebt.***

15 Zie nederwaarts van Uw heilige woning, van den hemel, en zegen Uw volk Israël, en het land, dat Gij ons gegeven hebt, gelijk als Gij onzen vaderen gezworen hebt, een land van melk en honig vloeiende.

16 Te dezen dage gebiedt u JHWH, uw God, deze inzettingen en rechten te doen; **houdt dan en doet dezelve, met uw ganse hart en met uw ganse ziel.**

17 Heden hebt gij JHWH doen zeggen, dat Hij u tot een God zal zijn, en dat gij zult wandelen in Zijn wegen, en houden Zijn inzettingen, en Zijn geboden, en Zijn rechten, en dat gij Zijner stem zult gehoorzaam zijn.

18 En JHWH heeft u heden doen zeggen, dat gij Hem tot een volk des eigendoms zult zijn, gelijk als Hij u gesproken heeft, en dat gij al Zijn geboden zult houden;

19 Opdat Hij u alzo boven al de volken, die Hij gemaakt heeft, hoog zette, tot lof, en tot een naam, en tot heerlijkheid; en opdat gij een heilig volk zijt JHWH, uw God, gelijk als Hij gesproken heeft.

1 En Mozes, te zamen met de oudsten van Israël, gebood het volk, zeggende: **Behoudt al deze geboden, die ik ulieden heden gebiede.**

Hier spreekt toch geen Israëliet voor het aangezicht van JHWH die 'onbekwaam is tot enig goed en geneigd tot alle kwaad'?

Het is waar, de mens is niet volmaakt, ook de Israëliet niet. JHWH weet dat wij niet volmaakt zijn, en Hij eist ook geen zaken van ons die ons te zwaar of te hoog gegrepen zouden zijn. (Deut.30:13)

Deuteronomium 10:12 Nu dan, Israël! Eenarmige bandiet wat eist JHWH, uw God van u dan JHWH, uw God, te vrezen, in al Zijn wegen te wandelen, en Hem lief te hebben, en JHWH, uw God, te dienen, met uw ganse hart en met uw ganse ziel;

Micha 6:8 Hij heeft u bekend gemaakt, o mens! wat goed is; en wat eist JHWH van u, dan recht te doen, en weldadigheid lief te hebben, en ootmoediglich te wandelen met uw God?

Koopmanschap

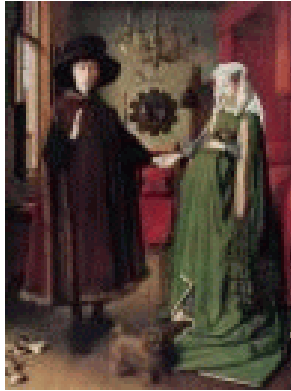
In de samenleving is nog veel goed, maar ook veel kwaad, vooral in de handel. Neem het handeldrijven van de vorst van Tyrus, die wordt geïdentificeerd als de overdekkende cherub, ook wel Lucifer genoemd in buitenbijbelse bronnen. In Ezechiël 28 staat het een en ander over deze vorst beschreven als handelaar. Het blijkt dat hij daarin niet oprecht was.

De bekende (remonstrant) Coornhert schreef een boek in 1580 'De Koopman', over het koopmanschap en de talrijke misbruiken. De ergernis over de misbruiken in de handel brachten hem ertoe zijn 58 korte dialogen te schrijven. Daarin schetst hij een ideaal type van de christelijke koopman. De dingen recht en goed te gebruiken, aldus Coornhert, brengt vrolijkheid en baat. Misbruik geeft

schade en schuldige pijn. Handel behoorde volgens hem tot de middelbare zaken, die noch goed noch kwaad zijn. Het is de koopman zelf die goed en kwaad werkt. Volgens Coornhert kan de mens de geboden van JHWH in dit leven volkomen onderhouden en een volmaakt handelsman zijn. Handel kan volgens hem heel nuttig zijn, om velen erdoor te dienen. De slechte koopman daarentegen koopt voordelig in of ruilt, houdt zijn waren vast, kweekt schaarste en houdt geen rekening met het belang van de consumenten. Genoeg moet echter goed zijn, en de middelmaat is de juiste, aldus Coornhert. Het rechte gebruik van rijkdom is te prijzen, alleen het misbruik wordt gelaakt. God is de bezitter van alles en wij hebben het van Hem in bruikleen. Armoede als ideaal verwerpt Coornhert. Twee hoofdfouten zag hij hierin, dat de één zijn eigen nut boven het algemeen welzijn zoekt, en dat de ander zelden doet wat hij graag zou zien dat anderen hém zouden doen. Coornhert zag dat eigenbelang de gemeenschapszin oversteeg. Hij

laakte de misstanden, monopolies, vóórkoop, prijsopdrijving, valse maten en gewichten, en de woekerrente. De reformatoren traden wel op tegen de woekeraars, maar achtten een lage rente wel toelaatbaar. Woekerrente zag men

wanneer het percentage boven de 20% uitsteeg. De Lombardiërs -die in de ogen der kerk blijkbaar grote woekeraars waren- werden in 1574 van het Avondmaal geweerd. Coornhert verwierp het handelen wanneer men er status en weelde door wilde verwerven, en wanneer men erdoor van gebrek verschoond wilde blijven. Voor dat doen zijn de aardse goederen niet gegeven. De koopman zoekt rechtvaardig naar winst, zonder winst

voor zichzelf. Hij deelt van de winst mild uit aan de armen. Dat moge paradoxaal klinken, maar Coornhert heeft daar zijn eigen mening over. Ieders aandacht moet op het algemeen belang gericht zijn, en dan zag Coornhert weinig echte christelijke handelslieden.

Of rijkdom goed is voor de mens vond hij maar de vraag, want ***"die hem laet genoeg met dat hij heeft, is de Rijckste die hier en leeft!"***

Rijkdom heeft volgens Coornhert geen zedelijke waarde. God geeft het bezit niet om daardoor in de hemel te geraken. Een redelijke winst achtte hij billijk om in de behoeften van de koopman te voorzien. Hij en anderen met hem wilden echter niet de winstmarge bepalen of vastleggen. Het winst maken om winst vond hij verwerpelijk. De goede koopman verheugt zich meer in het geven dan in het ontvangen van winst, Hand.20:35. Tijdens de Middeleeuwen was de drang naar economische vooruitgang onder het gewone werkvolk gering. Men werkte om in leven te blijven,

niet om veel te verdienen of vooruit te komen. Men werkte daarom ook heel langzaam, met veel vrije dagen. Men leefde bij de dag en niet voor de toekomst. De protestanten brachten hierin verandering aan. Zij werkten hard, systematisch en vooruitstrevend. De angst om mogelijk 'niet-uitverkoren ten eeuwige leven' te zijn overwerkte men schijnbaar. Toch heeft geen enkele reformator economische veranderingen doorgevoerd (behalve mogelijk Andreas Karlstadt), daar hun geest meer gericht was op het 'eeuwige zielenheil' dan op de tijdelijke economische verhoudingen. Zij geloofden steevast dat de mens een onsterfelijke ziel in zich rondroeg, en dat het aardse leven slechts een vorm van een woestijnreis was, waarbij het in hoofdzaak zou gaan om de redding van de ziel. Wel zette de kapitalistische tijdgeest in die tijd door en deze was door geen Rooms Katholiek noch Protestant te stoppen. De kerken pasten zich voorzichtig erbij aan. Tegen de

stedelijke geld- en handelswereld konden de reformatoren niet hard optreden, want anders kon men zich niet langer handhaven. Men was ervan afhankelijk. In die tijd heerste er ook veel armoede en criminaliteit. Coornhert is te zien als de eerste Nederlandse criminoloog die in de straf een opvoedingselement zag, en zag dat er uiterlijke oorzaken waren die de mensen tot misdaad brachten. Hij wilde dat de lediggangers en bedelaars aan het werk zouden worden gezet. Zware lichamelijke straffen wilde hij tot een minimum

beperkt zien. Sommige straffen waren zwaarder dan de misdaad, vond hij. Tewerkstellen van misdadigers zag Coornhert als de

meest effectieve en rechtvaardige straf. Wel wilde hij dat men gevangenis zou bouwen, waarin veel cellen en een grote open binnenplaats zouden zijn voor de gevangenen, om hen ambachten te leren. Dit zou het economisch nut bevorderen. Hierdoor zou de maatschappij verlost worden van onsociale elementen. In plaats van misdadigers te verminken, kregen zij opvoeding en tucht. Coornhert is te zien als de vader van een meer menselijk strafstelsel. Of hij zich hiermee aan de wetten van JHWH hield, is aanvechtbaar.

De ouderwetse schelpenvisser op het strand

Koophandel (uit de Online Bible)

1. De oude Israëlieten waren geen handelsvolk. De handel ter zee werd bijna helemaal gedreven door de Feniciërs, wier havens en kusten hiertoe heel geschikt waren. Palestina had geen belangrijke havens of riviermonden. De berggruggen met hun gevaarlijke passen, die het land overal doorsnijden, maakten de routes van de kust naar het binnenland en omgekeerd uitermate moeilijk. Ook was de kust van Palestina bijna geheel in het bezit van de Feniciërs en Filistijnen.

De handel te land werd ook door allerlei omstandigheden belemmerd. Palestina lag wel heel gunstig en vormde de natuurlijke verbinding tussen de Eufraat en Syrië, Arabië en Egypte. Maar de beide grote handelswegen lagen net buiten de grenzen: de weg van Damascus naar Arabië liep ten oosten van de Jordaan en de Dode Zee, de weg van Damascus naar Egypte liep in de Vlakte van Jizreël wel dwars door het land, maar daarna door de kuststreek die slechts zelden in het bezit van Israël was.

De noodzaak om door handel in eigen onderhoud te voorzien, bestond voor de Israëlieten niet, omdat de bodem rijk en productief was. Ook was Israël in zijn bloeitijd te veel in oorlogen verwickeld om zich met handel in te laten. Bovenal

De zgn Silk-route (de zijde-handelsroute)

werd handel echter belemmerd door de godsdienst: de wet bevatte veel bepalingen die de afzondering van Israël van de andere volken bedoelden. Handel met het buitenland ging inderdaad altijd gepaard met het indringen van vreemde gewoonten en gebruiken. Daarom verzetten de profeten zich in het belang van de zuiverheid

van de godsdienst tegen de wereldhandel (bijv. Jes. 2:5vv; 23:15; Nah. 3:4; Opb. 18:3vv). En ook werkte het economische principe van de wetgeving de ontwikkeling van handel niet in de hand.

De silkroute is een hele oude handelsroute, waarbij men zijde haalde uit China. Zijde

komt van de rups/vlinder, vandaar het Engelse 'silk'= zijde. Vanwege de handelscontacten met andere volkeren deden vreemde woorden intrede, zodat er ook in onze Nederlandse taal woorden voorkomen die hiervan te herleiden zijn. Mensen nemen gauw iets van elkaar over, vooral als er taalbarrières zijn, zoekt men naar een gezamenlijk verstaan, waaruit soms bastaard woorden ontstaan.

Boehme's mensbeeld

Jakob Boehme leefde in de tijd van de Reformatie. Hij was schoenmaker, maar had bijzondere gaven. Er zijn van hem en over hem diverse leerzame boeken verschenen. Boehme stelde dat de reformatie in de mens zelf moet beginnen, en er een tijd zal komen waarin de stenen bouwsels der kerken overbodig zullen zijn, omdat in de mens zelf de geest zal zijn opgegaan. Boehme ziet God als het begin van alle dingen, en de dingen hebben twee zijden, nl. een wel en een wee. Een mens bezit op aarde, volgens Boehme, niets anders dan zijn eigen wezen, wat een deel is van Gods hart.

Het leven zelf zag hij als heilig en onsterfelijk, want het leven is God zelf. Wat maken wij ons dan zorgen om de dood, vroeg Boehme zich af? Daarom moeten wij het leven liefhebben. Hij zag de dood als het terugnemen van het leven door God. De dood is wel een donker iets dat wij met onze aardse ogen niet kunnen vatten. Pas wanneer wij met geestelijke ogen kijken, zien wij de waarheid dat het vlees van ons lichaam niet het leven is. Het vlees is vergankelijk. Het leven dient door onze geest gegrepen te worden, waarna het zal opbloeien. Het lichaam is slechts het tijdelijke omhulsel van de geest. Evenwel is het lichaam schoon en knap, maar het moet toch verderven. Alleen het leven zelf is heilig en Goddelijk. Er is geen leven en waarheid dan in het centrum Gods. De natuur leert zulks, en wanneer wij de

natuurwetten overtreden, scheppen wij de dood, de chaos en wanorde, aldus Boehme.

Illuminati

De Illuminaten hebben een mensbeeld dat nogal afwijkt van het algemeen gangbare en bijbelse mensbeeld. Zij zien zichzelf als godenzonen, als halfgoden, die over de 'gewone' mensen moeten regeren. Wie regeert is de baas, en die geregeerd worden zijn hun slaven. Welke van de slaven geen economisch voordeel oplevert, moet op de een of andere wijze verwijderd worden uit de samenleving. Daartoe heeft men verschillende middelen die effectief werken, waarbij de 'slaven' zonder al teveel kabaal en rompslomp worden opgeruimd.

Wereldwijd daalt bij de burgers dan ook het vertrouwen in politici en geestelijken. Het blijkt ook weer opnieuw uit de presidentsverkiezingen in Amerika dat burgers naar een betere samenleving verlangen. Men wil change, wijziging of verandering van de huidige situatie. Twee op de drie burgers voelt zich niet vertegenwoordigd door de door hen gekozen bestuurders. Eenmaal aan de macht lappen de gekozen leiders al hun verkiezingsbeloften aan hun laars. De leiders doen niet wat zij beloofden, indien zij dat ooit al gedaan hebben. Ook al zouden zij het persoonlijk willen, kunnen ze niet, daar zij aan handen en voeten gebonden zijn aan de illuminati. Regeringen zijn niet langer baas in eigen land, maar zwalken mee via de globalisering. Burgers

toegang verkrijgen tot de dossiers van alle Nederlanders. Via medicijnen, vaccinaties, fluoridatie, etc. heeft men middelen in de hand om ons te beroven van onze individualiteit. Het Rockefeller instituut heeft het mogelijk gemaakt via schenkingen om een aantal psychiaters in de VS van 3000 in 1940 op te voeren tot ongeveer 40.000 vandaag de dag. Daarbij komen nog eens ruim een half miljoen psychologen en soortgelijke werkers, zodat in de VS meer geestelijke gezondheidswerkers zijn dan politiemensen. De overheid in de VS stopt jaarlijks bijna 1 miljard dollar in de geestelijke gezondheidsindustrie. De pharma-drugs-giganten profiteren hiervan op enorme wijze, denk aan Hofman-LaRoche. Voor elke gemoedstoestand heeft men wel een pilletje klaar.

Nano-techniek

Via nano-techniek (zie brochure 484) beïnvloedt men ons voedsel. Senior wetenschappers waarschuwen ervoor dat andere wetenschappers bezig zijn via nanotechnologie de materie te manipuleren op de zeer kleine schaal van atomen en moleculen. Dit zal de

volksgezondheid ernstig schaden. Ons voedsel komt vandaag de dag uit alle landen van de wereld, doordat wij niet meer zelfvoorzienend zijn. Om bederf tijdens transport tegen te gaan, ondergaat ons voedsel diverse behandelingen. Zoals bekend wordt er reeds op grote schaal genetisch gemanipuleerd voedsel verbouwd. Met nano-technologie wordt een nieuwe golf van aanvallen gepleegd op ons voedsel. Boerenbedrijven worden tot high-tech fabrieken omgetoverd, waar men alleen nog gepatenteerde producten verbouwt en aflevert via multinationals. Nano betekent zoveel als 'heel klein', afgekort door nm. Een DNA-streng is 2.5

nm wijd. Een eiwitmolecule is 5 nm. Een rode bloedcel is 7.000 nm, en een menselijke haar is 80.000 nm. De eigenschappen van nano-deeltjes worden niet door dezelfde wetten geregeerd dan grotere deeltjes van dezelfde soort. Kleur, giftigheid, sterkte, etc.

kan in veel opzichten verschillen bij nanodeeltjes en grotere deeltjes van dezelfde soort. Momenteel worden al veel gefabriceerde nanodeeltjes in verschillende producten toegepast. De APEC (Asian Pacific Economic Corporation) voorziet dat de nanotechnologie alle aspecten van onze

economie zal gaan beheersen. Men zal de kleuren van ons voedsel en de smaken ermee gaan manipuleren. Er is reeds héél veel geld geïnvesteerd in de nano-technologie, zie www.nanotechproject.org.

Grote industrieën als Kraft en Nestlé zijn bezig 'smart-foods' te ontwikkelen, die een interactie op gang brengen tussen gebruikers en het product. Kraft ontwikkelt een heldere smaakloze drank die meer dan 100 smaken in latente vorm van nanocapsules bevat. Via een microgolf apparaat kan men uit die basisdrank elke smaak en kleur 'toveren' die de klant wenst. Men kan via nanotech voedsel in supermarkten veel langer houdbaar maken. Er bestaan nog geen wetten tegen nano-produceerders, dus zijn wij als gewone burgers vogelvrij. Datgene wat wij in de supermarkten aangeboden krijgen als voedsel is mogelijk reeds bewerkt met nanotechnologie. In 2015 verwacht men dat ongeveer de helft van alle voedsel nano-voedsel zal zijn, aldus Georgia Miller van het

nanotechnology project. Dus: Neem alvast 'op uw gezondheid' een nano-toost!

Mensbeeld der kerkvaders

Vanaf het einde van de 2e eeuw werd door de christelijke kerk de voortplanting via seksualiteit gezien als een noodzakelijk kwaad. Clemens van Alexandrie vond, wanneer een huwelijk voldoende kinderen bezat, de man en vrouw in het vervolg als broer en zus zouden leven, celibatair. En iedereen luisterde naar hem (?).

Augustinus was helemaal benauwd voor de seksuele daad ter voortplanting, die hij als een bijzondere zonde zag. Het liefst had hij Kunstmatige Inseminatie toegepast gezien, indien dat er toen ter tijd was geweest. Op

Clemens

zichzelf is het niet kwaad dat men bang is voor zonden, indien er niet zoveel ander kwaad uit voort komt. Men kan iets wel zondig noemen, maar is dat dan ook werkelijk zondig? Men hield er in die tijd immers een extreem zondebegrip op na. Dat bracht met zich mee dat men leerde dat Jezus als plaatsvervanger voor onze zonden was gestorven, dus moest men Hem zo min mogelijk zonden geven te dragen. De mens zou volgens de kerkvaders in een natuurlijke staat van zonde verkeren, de zogenaamde 'erfzonde'. Wij allen zouden in Adam gevallen zijn, door toedoen van Eva. Vanwege die zonde zouden wij noodzakelijkerwijs moeten sterven, en zouden ons reeds in dit korte leven vele onheilen treffen. O die zonde van Eva, die zonde!

Paulus ziet dan ook de zonde als oorzaak van de dood, Romeinen 5:12. Nu zijn er vele soorten zonden, en er zijn ook enkele soorten dood. Dus wat wordt er bedoeld?

Uit Adams zonde zagen de kerkvaders de zonde van ons mensen als herhaling van het eten van de verboden vrucht, nl. in de seksuele voortplanting. Men heeft het altijd wel geweten dat het eten van de verboden vrucht niet een letterlijk eten van een vrucht was, maar een verbloemde spreekwijze voor de seksuele daad der voortplanting. Door die daad zou tegelijkertijd de zonde overgeplant worden. Het was in de ogen der kerkvaders dan ook de vrouw die puur slecht en verdorven is geworden, daar zij geluisterd had naar

Tertullianus

Nachash (abusievelijk als slang/reptiel vertaald). Tertullianus schrijft in De Animalibus III.2.8:

"De vrouw is minder geschikt voor de zedelijkheid dan de man. De vrouw bevat namelijk meer vloeistof dan de man, en een eigenschap van vloeistof is: gemakkelijk op te nemen en moeilijk vast te houden. Vloeistof is gemakkelijk te bewegen. Daarom zijn vrouwen onbestendig en nieuwsgierig. .... De vrouw kent geen trouw. De vrouw is een mislukte man en bezit vergeleken met de man een defecte en foutieve natuur. Daarom is zij onzeker van zichzelf".

Kennelijk had Tertullianus een slechte levenservaring opgedaan met vrouwen. Zijn leerling was Thomas van Aquino, die beweerde dat de vrouwelijke materie het mannelijke zaad tegenwerkte. Daarom werden er niet altijd jongetjes geboren, maar ook meisjes, als mislukte jongetjes. Ook Albertus de Grote zag de vrouw als mislukte man. Als gevolg van deze kerkelijke visie is er tijdens de Inquisitie heel wat vrouwenleed geleden. De leer van de christelijke kerk is echter

Albertus de Grote

niet gebaseerd op de Thora en ook niet op de leringen van Jezus, maar op de latere door de kerkvaders bedachte theologie. Men plaatste het Rijk Gods héél ver weg, naar een 'eindtijd', met uiteindelijk een tweezijdig lot der mensen, die òf naar een hemel, òf naar een hel zouden gaan. Het Rijk Gods werd buiten de mens geplaatst, waardoor de menselijke geest op non-actief kwam te staan. Waar de profeten nog spraken van een 'besnijdenis des harten', wezen de kerkvaders naar een verre God, die men in drie personen had verdeeld. God moest het maar doen, de mens was zondig en kon niets goeds. Het christus-bewustzijn of de verlichting van ons derde oog, werd door hen gewijzigd alsof dat de heilige Geest zou zijn als derde persoon der godheid. De mens werd in twee delen gesplitst, als lichaam en ziel. Het lichaam zag men als sterfelijk en de ziel als onsterfelijk. Het lichaam zou verdwijnen in het graf, en het ging vooral om het behoud der ziel. Jezus zou gekomen zijn om een kerk te stichten, die hij mee zou nemen naar de hemel, nadat hij voor hen voor de zonden had betaald door zichzelf voor hen op te offeren aan een kruis.

Goddelijk mensbeeld

Uit Psalm 8 blijkt dat JHWH de mens een lagere positie heeft gegeven dan de engelen, maar hem wel met eer en heerlijkheid heeft gekroond. De mens mag heersen over alles wat JHWH geschapen heeft:

4 *Wat is de mens, dat Gij zijner gedenkt, en de zoon des mensen, dat Gij hem bezoekt?*

5 *En hebt hem een weinig minder gemaakt dan de engelen, en hebt hem met eer en heerlijkheid gekroond?*

6 *Gij doet hem heersen (bevoegd beheren) over de werken Uwer handen; Gij hebt alles onder zijn voeten gezet;*

Boven de poorten van de oude mysterie-tempels stond geschreven: Ken u zelve! Zelfkennis is een absolute vereiste om in het heiligdom te mogen (te kunnen) ingaan. Immers, veel mensen weten niet dat zij leven, dat zij een Goddelijke taak hebben, dat ze dienen te heersen over alles was geschapen is. Het merendeel der

BUSINESSMEN AND MILLIONAIRES FIRST

Hebzucht; Eest ikke, en de rest kan stikke!

mensen kent zichzelf niet. Zij leven in de veronderstelling dat ze een soort veredeld dier zijn, een soort machine, zodat ze erop los kunnen leven, geheel naar eigen inzichten en lusten. De meeste mensen kennen de biologische en scheikundige wetmatigheden van het leven niet. Vandaar dat zij niet beseffen dat ze met hun doen en laten bezig zijn hun eigen nesten te bevullen en hun eigen graf te graven. Zij beseffen niet dat zij elke dag bezig zijn om mee te werken een grote kosmische ramp op te roepen, vanwege het schenden der natuurwetten. Onze huidige leefstijl en wijze van doen roept om rampen en catastrofes. Wij hebben van de wereld één groot dorp gemaakt en willen mobiel zijn. De wijze waarop en met welke technieken, is natuurverwoestend. Wij bewandelen nagenoeg allen de weg van zelfzucht, die eindigt in zelfvernietiging. Wij roepen zelf de welvaartsziekten over ons af door ons foutieve eetgedrag, door de foutieve voedselproductie, waardoor ons eten ontwaard, verarmd en verrijkt is met allerlei E-nummers of chemische toevoegingen. Wij brengen niets dan dood voort en zouden onherroepelijk uitsterven, indien onze Schepper geen tegengif en vernieuwende herstelkracht zou hebben gegeven.

De weg des vredes kennen de mensen niet, vandaar zoveel oorlogen en de wapenwedloop.

JHWH zorgt ervoor dat Zijn schepping en schepselen zullen overleven. Er komt licht en inzicht. De duisternis zal verdwijnen, en de mensen zullen het leven verkiezen. Israel is de eersteling onder de volkeren, een voorbeeldnatie. In Israel zijn het ook aanvankelijk enkele voortrekkers, die tot een voorbeeld zijn voor de rest.

Het uiterlijke leven der volkeren houdt direct verband met het innerlijke leven van de volkeren. Is het innerlijke leven nog primitief, materialistisch, oppervlakkig, hebzuchtig, barbaars en ongecultiveerd, dan scheppen zij zich een uiterlijk leven dat vrijwel overeenstemt met hun innerlijke leven.

Hoe krijgt een volk het innerlijke leven hoger ontwikkeld, meer verfijnd? Niet door uitwendige reformatie, niet door revolutie, maar door inwendige vernieuwing. Het zijn nooit de grote massa's geweest die een grote omwenteling in het innerlijke leven der volkeren teweeg brachten, en vandaaruit het uitwendige leven op een hoger niveau vielden. Het waren in Israel altijd kleine groepen of enkelingen, de Gideonsbendes. Zij zorgden voor overwinning, voor vernieuwing en doorbraak. Zij zagen dikwijls de crisis aankomen vanwege het doen en laten der massa's, en bundelden hun energie om het volk door de crisis heen te loodsen, om hen de lessen eruit te demonstreren en te leren. Zij braken met het verleden, met tradities en overleveringen van mensen, om zich alleen aan de voorschriften van JHWH en Zijn verbond te houden. Ook nu zien wij dat de Kain-Ezau machthebbers het Westers Israel in een grote crisis laten terechtkomen. Het volk krijgt de schuld, is naief en afhankelijk van de overheid en bankiers. Wij die beter weten, laten wij het volk voorlichten en vrij zien te maken van hun lasten, van het Kain-Ezau kwaad. Ook al zijn wij met weinigen, geen nood, JHWH is aan de spits, de strijd is

Godes en Hem komt alle eer toe van Zijn overwinning. Er komt een nieuwe mens en nieuwe mensheid. Wij hebben het grote voorrecht Israel te zijn, van Zijn volk, tot model en zegen voor de anderen. Hij doet ons bevoegd beheer uitoefenen over de werken Zijner handen en Hij zet alles onder onze voeten, Ps. 8:6.

Psalm 24:1 Een psalm van David. De aarde is van JHWH, mitsgaders haar volheid, de wereld, en die daarin wonen.

2 Want Hij heeft ze gegrond op de zeeën, en heeft ze gevestigd op de rivieren.

3 Wie zal klimmen op den berg van JHWH, en wie zal staan in de plaats Zijner heiligheid?

4 Die rein van handen, en zuiver van hart is, die zijn ziel niet opheft tot ijdelheid, en die niet bedriegelijk zwerft;

5 Die zal den zegen ontvangen van JHWH, en gerechtigheid van den God zijns heils.

6 Dat is het geslacht dergenen, die naar Hem vragen, die Uw aangezicht zoeken, dat is Jakob! Sela.

7 Heft uw hoofden op, gij poorten, en verheft u, gij eeuwige deuren, opdat de Koning der ere inga!

8 Wie is de Koning der ere? JHWH, sterk en geweldig, JHWH, geweldig in den strijd.

9 Heft uw hoofden op, gij poorten, ja, heft op, gij eeuwige deuren! opdat de Koning der ere inga!

10 Wie is Hij, deze Koning der ere? JHWH der heirscharen, Die is de Koning der ere.

